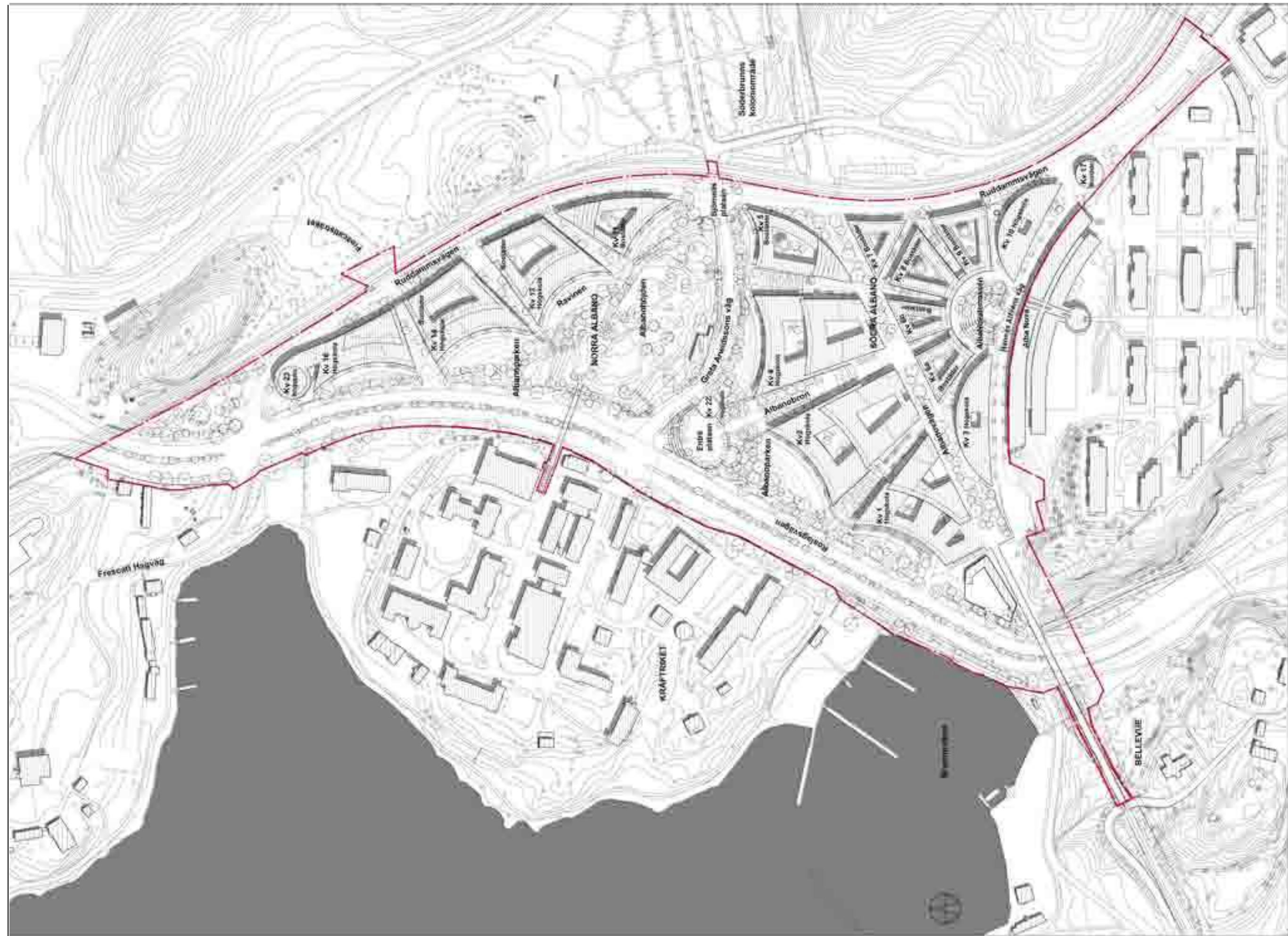

Flygperspektiv över Stockholms nya universitetsbebyggelse inom Albano mellan Roslagsvägen och Roslagsbanan.

Aleksander Wolodarski Arkitektkontor AB

Topografin moduleras

Topografin i Albanoområdet karaktäriseras av Kräfrikets udde som tränger ut i Brunnsviken med sin småskaliga tegelbebyggelse. Kräfrikets låglänta udde möter höjdpartierna i Albano och skapar ett växelspel mellan högt och lågt, mellan berg och dal.

I Albano moduleras topografin så att marken runt Albanohöjden sänks, och förstärker Albanohöjdens höjdparti vilket också möjliggör att bebyggelsen som helhet dämpas. Den överdäckade Värtabanan bildar höjdrygg från vilken ett radiellt och terrasserat bebyggelsemönster utgår.

Den nya bebyggelsen placeras sålunda i det kuperade landskapet för att understryka topografins växelspel. Områdets disposition präglas av en tredelning där mittpartiet kring Albanohöjden, öster om Kräfriket, lämnas obebyggt och utgör det gröna, centrala motivet.

Barriärer överbryggas och spårbunden trafik integreras

Värtabanan som idag skär genom området i öst-västlig riktning förläggs i en tunnel mellan Roslagsvägen och Roslagsbanan. Marken kan därigenom disponeras effektivt över spårområdet och en låg och tät bebyggelse kan etableras. Härigenom kan Hagaparkens känsliga landskapsilhuett värnas och en vision om en sammanhängande universitetsmiljö bli möjlig.

Om Värtabanan tas i bruk för persontrafik i framtiden kan en station för omstigning till Roslagsbanan anläggas. På så vis kan Stockholms Universitet, KTH och Karolinska Institutet knytas samman i en tvärgående spårförbindelse från Ropsten till Hagastaden och vidare. Spårbunden kommunikation blir en integrerad del av det nya universitetsområdet.

Under planområdet passerar tunnelbanans röda linje mot Mörby centrum. En ny tunnelbanestation i Albano, mellan stationerna Tekniska Högskolan och Universitetet, har tidigare studerats. Studien visar att det är tekniskt möjligt att anlägga en station inom området, det är dock ännu inte aktuellt.

Flöden aktiveras

Albano ligger strategiskt placerat mellan KTH, Karolinska Institutet och Stockholms Universitet i Frescati och Kräfriket. Gång- och cykelflöden genom Vetenskapsstaden har en avgörande betydelse för utvecklingen av områdets offentlighet, där universitetets närvaro i staden betonas.

Längs Roslagsvägen löper de regionala cykelstråken som ansluter till områdets huvudentréer. En gång- och cykelbro över Roslagsvägen ovanför järnvägsbron, på samma nivå som Albanovägen, ansluter till gång- och cykelstråket i nord-sydlig riktning mellan KTH och Frescati längs Roslagsbanans västra sida. Det passerar även läget för den framtida stationen i Albano.

Gång- och cykelbron över Roslagsvägen är av principiell betydelse för Albanos utveckling som nav i Vetenskapsstaden. Stadsdelens viktigaste mötesplatser anläggs i skärningspunkterna mellan de öst-västliga och nord-sydliga stråken. Tillsammans bildar de ett viktigt och sammanhängande kommunikationsnät inom Vetenskapsstaden.

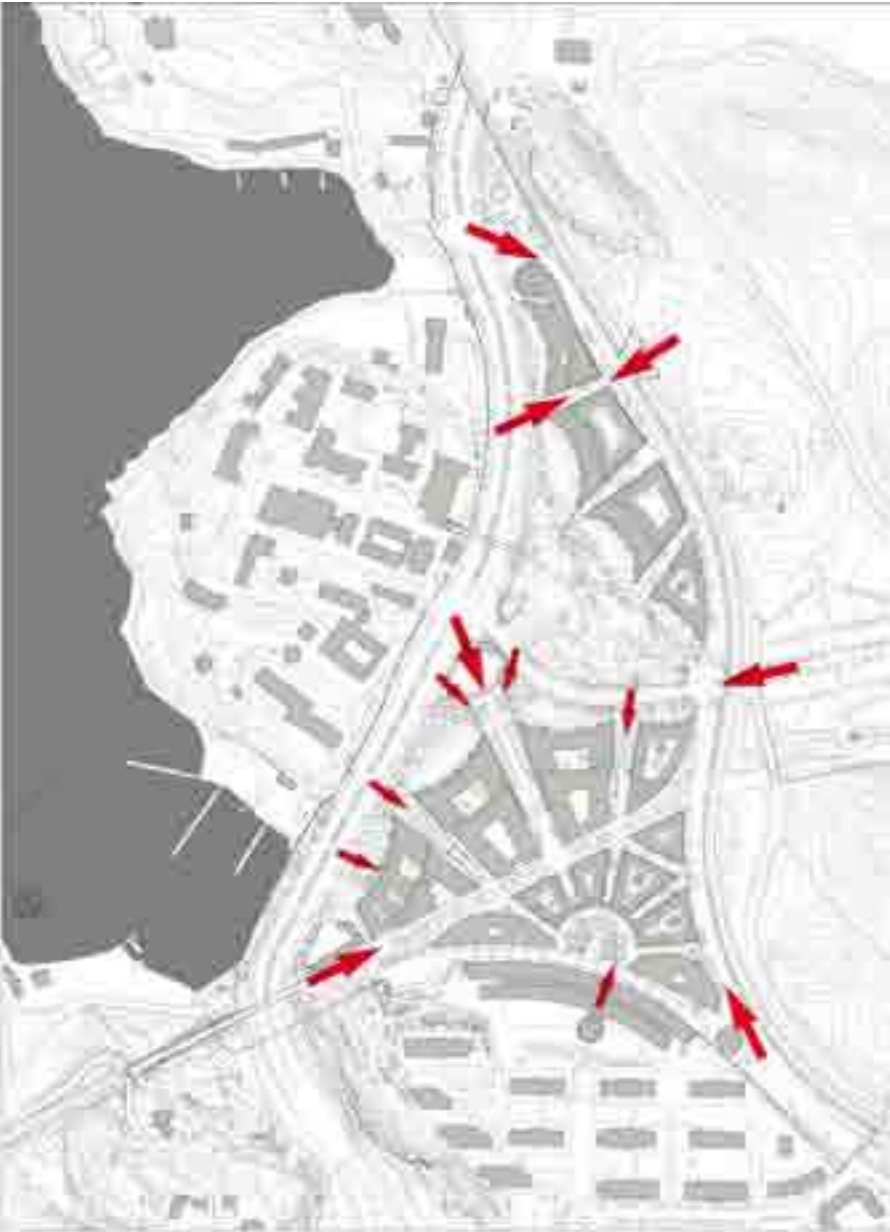

Buss- och biltrafik med angöring

Biltrafiken kommer inte att vara det dominerande trafikslaget i Albano. Några kapacitets- eller framkomlighetsbrister beräknas inte uppstå till följd av planförslaget. När Albano är fullt utbyggt kommer 10 000-12 000 studenter, 1500 anställda och cirka 1100 boende att behöva tillgång till kollektivtrafik. En förlängning av busslinjerna 43 och 44 på Ruddammsvägen genom området mot universitetet tillfredställer delar av behovet. Det krävs även en förbättrad tillgänglighet till de regionala stombusslinjerna och på längre sikt även annan förstärkning av kollektivtrafiken. Trafikplaneringen beskrivs mera ingående i planförslagets Trafik-PM och Kollektivtrafik-PM.

Områdets gatunät kopplas till Roslagsvägen i väst via Greta Arwidssons Väg. Ruddammsvägen förlängs norrut för busstrafik och kopplas i ett nytt fyrvägs kors till Roslagsvägen vid Frescati Hagväg. När kopplingen i norr kommit till stånd kan Greta Arwidssons Väg avlastas och integreras i parklandskapet. Angörning inom området sker längs Ruddammsvägen norrifrån, från Albanovägen och utefter Hannes Alfvéns Väg. Samtliga entréer nås inom 10 meter.

För campusområdet har det varit viktigt att begränsa gatuparkeringen till angöring och handikapparkering. Övrig parkering, cirka 300 parkeringsplatser, förläggs i underjordiskt garage dels i anslutning till Albanovaterrassen, dels under institutionsbyggnaderna i kv 1 vid Roslagsvägen och kv 13, 14 och 16 i norra Albano.

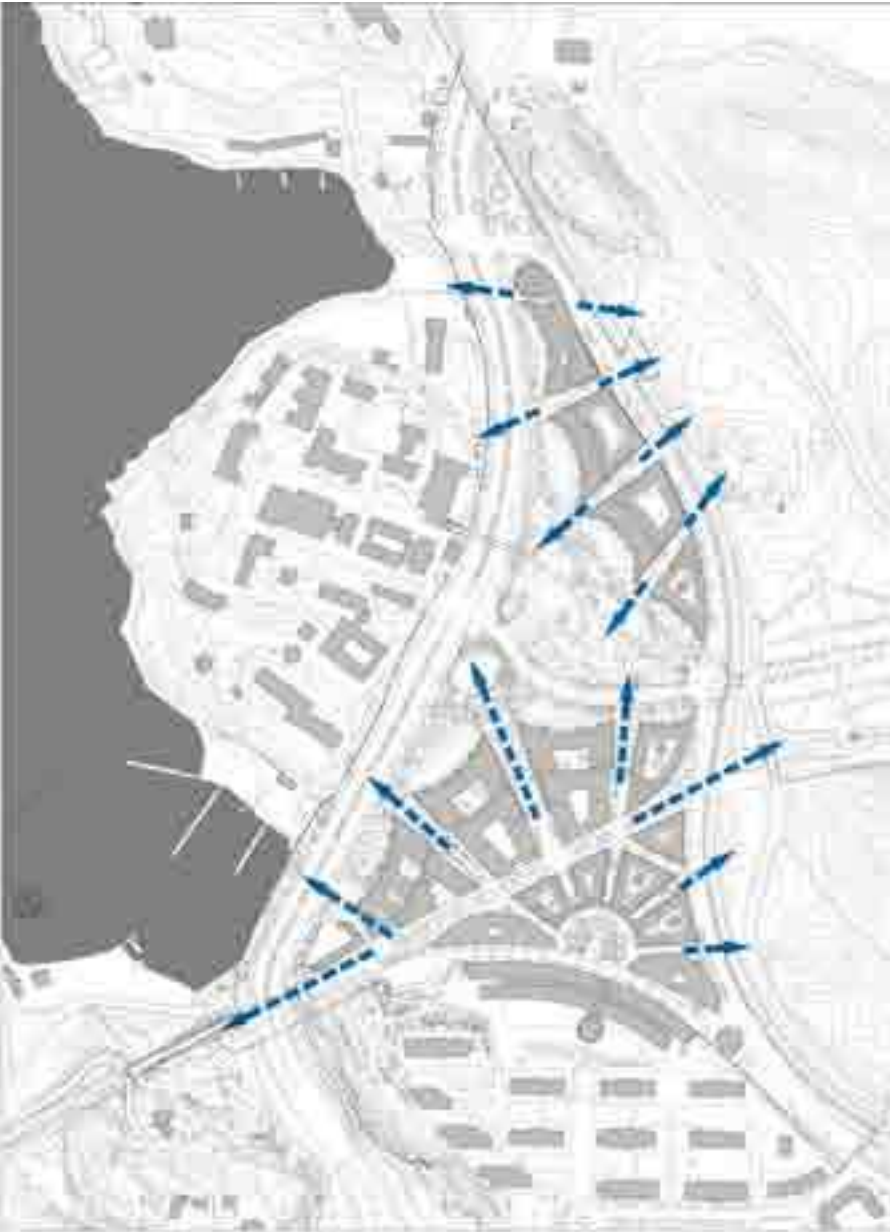

Entréer exponeras

För universitetsverksamheten är det viktigt att skapa gemensamma mötesplatser. Det ska finnas tydliga huvudentréer vid naturliga platser där alla passerar. En sådan planering möjliggör spontana möten, och bidrar också till orienterbarheten både interiört och exteriört.

Bebyggelsen får en tydlig struktur med återkommande gränder som öppnar området utåt och exponerar entréer mot Roslagsvägen, områdets största offentliga rum. Den mest frekventerade entrén ligger mitt emot Kräfrikets entré, i anslutning till buss-hållplatserna.

Mot Frescati öppnas norra Albano upp österut via en portik genom Roslagsbanans banvall. Från Lill Jansskogen kommer Greta Arwidssons Väg, via den befintliga porten under Roslagsbanan, att utgöra områdets huvudentré österifrån. Från Bellevue anläggs en ny gång- och cykelbro ovanför järnvägen och bildar tydlig entré från väster. Besökaren från KTH och Ruddammsvägen möts av en stor grön amfiteater, Albanovaterrassen.

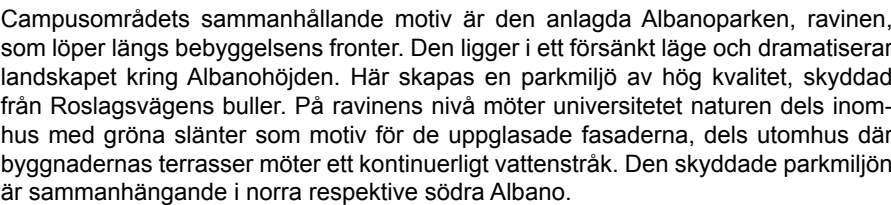
Utblickar öppnas

Bebyggelsestrukturens solfjäderform utnyttjar områdets landskapsmässiga potential och utblickar skapas från såväl gränderna som byggnaderna. Flera genomblickar öppnar sig både mot öster och väster. Albanovägen ovanpå Värtabanan öppnar sig också mot såväl Bellevue som Lill Jansskogen. Utblickarna förstärker strukturens förankring i landskapet, och omgivningens rika kvaliteter som Brunnsvikens vattenspegel och parklandskapets grönska kan komma universitetet och student- och forskarbostäderna tillgodo. Härmed förstärks också orienterbarheten.

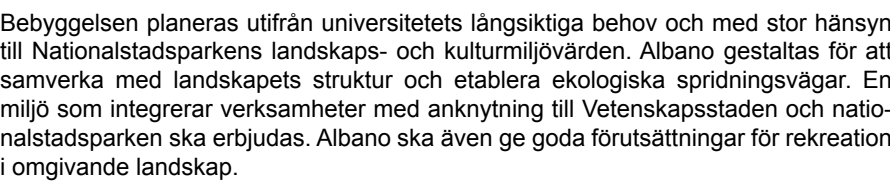

Från det högt belägna Albanovägen - campusområdets övre nivå - nås de utbredda takterrasserna som öppnar sig mot landskapet med Brunnsviken, Kraftriket och Albanohöjden i blickfång. Platan består av sammanhängande ytor – Albanovägen, terrasserna och de radiella gränderna liksom den övre delen av Albanoterrassen – där det finns förutsättningar att etablera olika slags utomhusaktiviteter på takterrasserna. Här finns det också utrymme att exponera områdets offentliga konst.

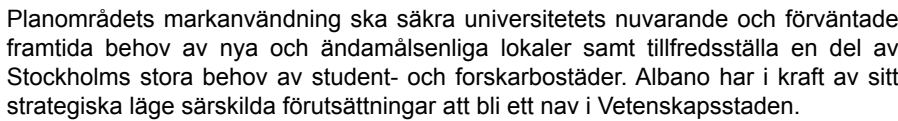

Campusområdets sammanhållande motiv är den anlagda Albanoparken, ravinen, som löper längs bebyggelsens fronter. Den ligger i ett försånt läge och dramatiserar landskapet kring Albanohöjden. Här skapas en parkmiljö av hög kvalitet, skyddad från Roslagsvägens buller. På ravinens nivå möter universitetet naturen dels inomhus med gröna slänter som motiv för de upplagdas fasaderna, dels utomhus där byggnadernas terrasser möter ett kontinuerligt vattenstråk. Den skyddade parkmiljön är sammanhängande i norra respektive södra Alban.

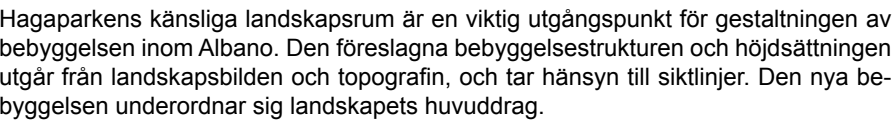
Bebyggelsen planeras utifrån universitetets långsiktiga behov och med stor hänsyn till Nationalstadsparkens landskaps- och kulturmiljövårdens. Albano gestaltas för att samverka med landskapets struktur och etablera ekologiska spridningsvägar. En miljö som integrerar verksamheter med anknytning till Vetenskapsstaden och nationalstadsparken ska erbjudas. Albano ska även ge goda förutsättningar för rekreation i omgivande landskap.

Den sexfiliga Roslagsvägen omvandlas utifrån dess nuvarande kapacitet och funktion till en grön parkaveny som överbrygger barriären mellan Albano och Brunnsviken/Kråftriket. En ny plantering av kraftfulla ekar längs sidorna och på mitten av vägen förstärker upplevelsen av parklandskapet.

Planområdets markanvändning ska säkra universitetets nuvarande och förväntade framtida behov av nya och ändamålsenliga lokaler samt tillfredsställa en del av Stockholms stora behov av student- och forskarbostäder. Albano har i kraft av sitt strategiska läge särskilda förutsättningar att bli ett nav i Vetenskapsstaden.

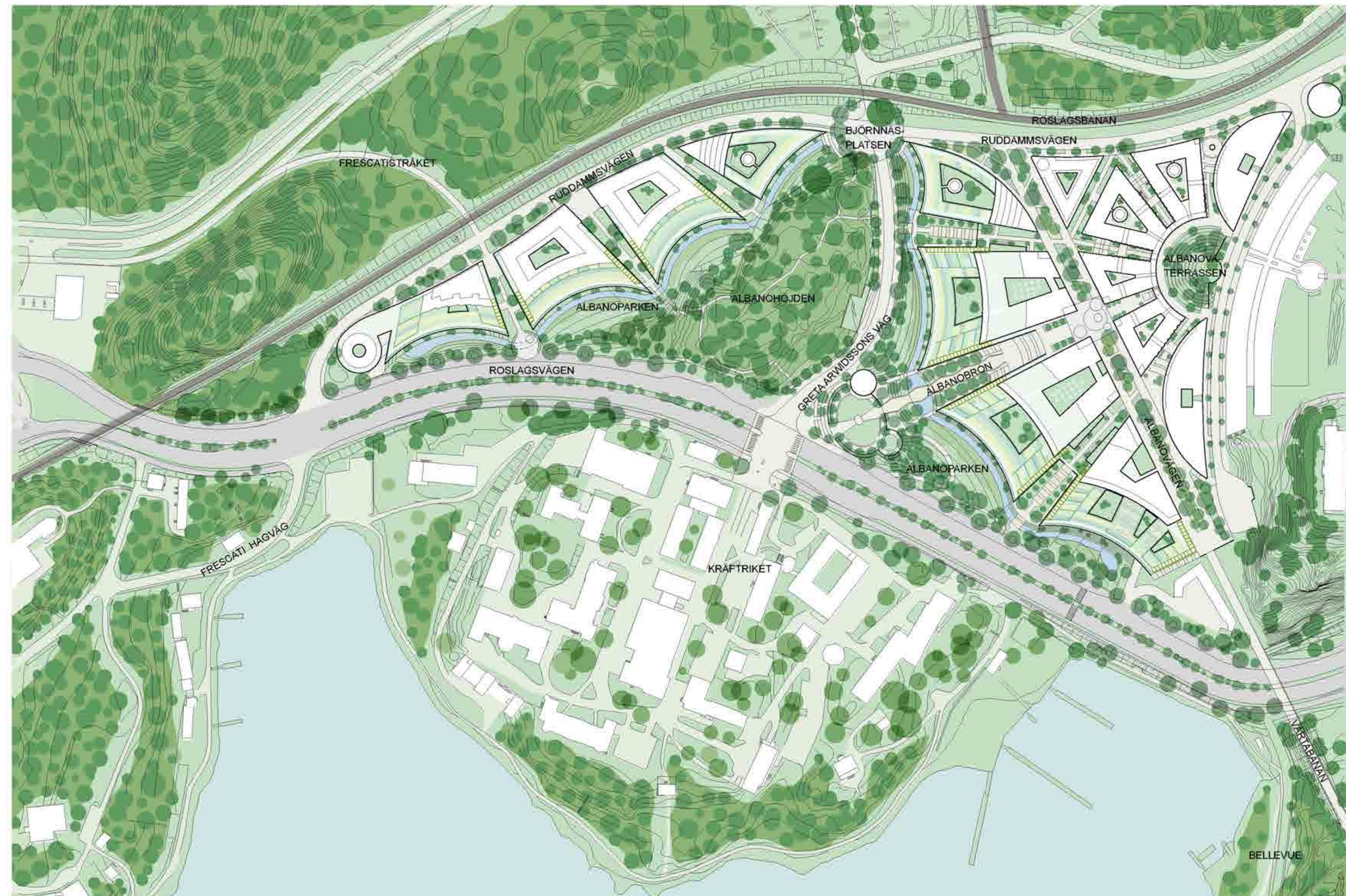
Målsättningen är att åstadkomma en stimulerande miljö med en mångfald av verksamheter som stödjer, utvecklar och inspirerar varandra. En socialt attraktiv miljö skapas med student- och forskarbockstäder, lokaler för kultur och kommersiell service jämsides med institutionerna. Området ska även attrahera andra än dem som arbetar eller studerar vid universitetet, en levande campuskänsla ska prägla området.

Hagaparkens känsliga landskapsrum är en viktig utgångspunkt för gestaltningen av bebyggelsen inom Albano. Den föreslagna bebyggelsestrukturen och höjdsättningen utgår från landskapsbilden och topografin, och tar hänsyn till siktlinjer. Den nya bebyggelsen underordnar sig landskapets huvuddrag.

Sett från Bellevue, den plats inom Hagaparken där Albanos bebyggelse är mest närvarande, har det arkitektoniska uttrycket och dess gestaltning anpassats till de känsliga siktlinjerna. För att mildra bebyggelsens inverkan på landskapet har ett flertal åtgärder vidtagits. Kvarteren har organisk vågform och våningarna har terrasserats.

Markbehandlingsplan, Albano med det nya universitetsområdet

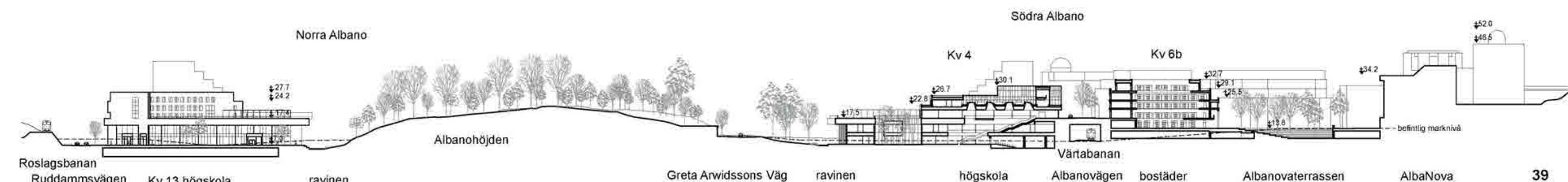
Från luften

Det nya universitetsområdet, mot öster.

Sektion A-A mot öster, skala 1:1500 [A3].

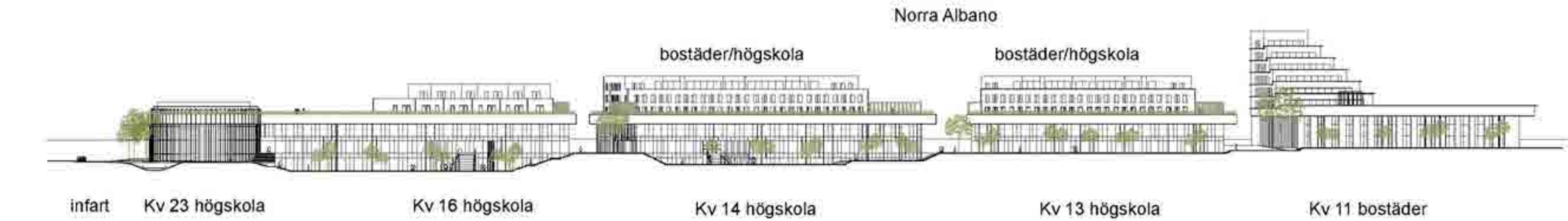
Norra och södra Albano grupperar sig kring Albanohöjden som innehåller värdefull vegetation med unga ekbestånd, äldre solitärer ekar, skulpturala tallar, blandad lövvegetation och spår efter boningsställen med spår av trädgårdsmiljöer. Ett gångstråk anläggs genom skogen med koppling till Kråfriket via en ny gångbro över Roslagsvägen.

Mellan de nya bebyggelsen och Albanohöjden anläggs en sammanhängande och försäkrat park som tillslutas utgör Albanoparken, ett grönt offentligt rum som förmedlar kontakt mellan Hagaparken och Lill Jansskogen. Entréporten vid Björnåsplatsen är reserverad för gång- och cykeltrafik och gestaltas till en attraktiv och tydlig entré som förklarar och bjuder in besökare till Nationalstadsparken. Det centrala parkrummet, med de öppna dagvattenkanalerna, kommer att få stor betydelse för universitetets sociala miljö samt som ekologisk spridningslänk i Nationalstadsparken.

De nya planteringarna, med ekar och fruktträd, ska tillsammans med den nya gröna Roslagsvägen, förstärka den ekologiska mångfalden och förmedla mötet mellan den nya bebyggelsen och det omkringliggande parklandskapet.

Från luften

Sektion B2-B2, fasaduppställning i Norra Albano mot ravinen
Skala 1:1500 (A3).

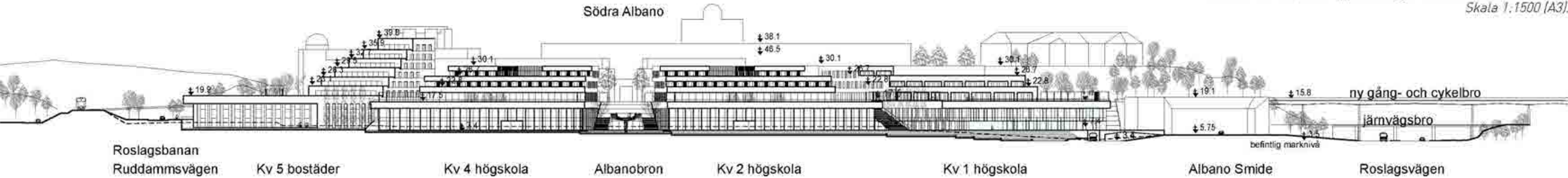
Flygfoto mot Stockholms innerstad med Albano i förgrunden

Albanocampus får ett tydligt och karaktäristiskt uttryck i stadens offentliga rum, och betonar därmed universitetets betydelsefulla roll i samhället. Humanistiska värderingar som omsorg om individens behov av skönhetsupplevelser i ett begripligt socialt sammanhang, är Albanoprojektets ambition. Arkitekturens organiska språk vill uttrycka respekten för platsen och naturen, och undvika det inskränkt teknologiska som ofta präglar efterkrigstidens storskaliga projekt.

Campusområdet sammanhängande arkitektoniska tema utgörs av de utskjutande gröna terrassernas återkommande bägrörelse. Motivet anknyter till Mälarskogens topografi och Roslagsvägens kurvatur och bildar rumsligheter och intimitet på kvartersnivå. Även bebyggelsens översta våningar har gestaltats medvetet och konsekvent genom en artikulering av fronten, för att skapa en mer småskalig silhuett som möter omgivningen på ett mildare sätt.

Upplevelsen av den nya bebyggelsen från Hagaparken har varit av central betydelse både vad gäller disposition av planområdet och dimensionering av höjdskalen. Kvartersbebyggelsen är alltså uppdelat i en utskjutande lägdal innehållande utrymmeskrävande universitetslokaler och en högdal där innehållet varierar mellan studentbostäder eller institution. Den låga byggnadsvolymen med utskjutande takterrass är uppglasad och öppnar sig mot Albanoparken medan högdalarna gör sig gällande på långt håll.

På nästa uppslag redovisas hur bebyggelsen kommer att upplevas från olika platser i Hagaparken.

Sektion B1-B1, fasaduppställning i Södra Albano mot ravinen
Skala 1:1500 (A3).

Fotomontage:
Det nya universitetsområdet
inlagt i flygfoto från
föregående sida.

An aerial photograph showing a river flowing through a lush green forest. A dam is visible in the lower right, with water cascading over it. The river is dark and narrow, winding through the dense trees.

An aerial photograph showing a river flowing through a landscape. A dam with several orange structures is visible in the upper left. A bridge crosses the river in the lower right, with a large, patterned structure (possibly a bridge or a large building) adjacent to it. The surrounding area is green and forested.

A photograph of a lake with a dense forest in the background and a grassy area in the foreground. The lake is calm, reflecting the overcast sky. The forest is lush and green, with some buildings visible in the distance. The foreground is a grassy area with some trees and bushes.

Från Kungliga begravningsplatsen, punkt 5.
Ovan: befintlig situation.
Till höger: fotomontage med planförslaget.

Från Bellevueudden, punkt 6.
Ovan: befintlig situation.
Till höger: fotomontage med planförslaget.

